

LIJEKOVI ZA HITNA STANJA U VETERINARSKOJ MEDICINI

Ovaj letak predstavlja sažet, ali informativan pregled ključnih lijekova koji se primjenjuju u hitnim i životno ugrožavajućim stanjima u veterinarskoj medicini. Poseban je naglasak stavljen na lijekove koji se koriste u kardiovaskularnim intervencijama, kontroli konvulzija (*status epilepticus*) te u stanjima respiratornog distresa.

Tablice uključuju preporučene doze za pse i mačke, načine primjene, osnovne farmakodinamičke i farmakokinetičke značajke te glavne kliničke napomene i kontraindikacije.

Letak je zamišljen kao brzi orijentacijski vodič za studente i kliničare, koji olakšava donošenje terapijskih odluka u akutnim situacijama. Prije svake primjene preporučuje se individualna procjena doze u skladu s vrstom, tjelesnom masom i kliničkim stanjem pacijenta.

NAPOMENE

1.

SVE DOZE PRILAGODITI
TEŽINI, VRSTI I KLINIČKOM
STANJU ŽIVOTINJE

2.

FLUMAZENIL KORISTITI PAŽLJIVO KOD
ŽIVOTINJA S EPILEPSIJOM ZBOG RIZIKA
IZAZIVANJA NAPADA

3.

ANTIDOTI SE DAJU SAMO KAD
POSTOJI TOKSIČNOST ILI SUMNJA
NA NJU

PRALIDOKSIM OPREZNO KORISTITI
KOD MAČAKA ZBOG VARIJABILNOG
UČINKA

4.

5.

PROVJERITI FARMAKOKINETIKU KOD
NEONATALNIH, STARIJIH I BOLESNIH
ŽIVOTINJA

LEGENDA

- IV=INTRAVENSKI
- IM=INTRAMUSKULARNO
- IO=INTRAOSEALNO
- ET=ENDOTRAHEALNO
- IN=INTRANAZALNO
- SC=SUPKUTANO

RESPIRATORNI DISTRES

LIJEK	INDIKACIJA	DOZA	NAČIN PRIMJENE	DJELOVANJE	REF
Doksapram	Apneja	IV 1 – 2 mg/kg	IV, sublingvalno	Stimulans disanja; tremor, aritmije	Boller, 2025.
Deksametazon	Edem, bronhospazam	IV,IM 0,1 – 0,3 mg/kg	IV, IM	Dugotrajno protuupalno	Dyce, 2022.
Deksmedetomidin	Respiratorni distres	IV, IM 5 – 10 mcg/kg CRI 0.5 – 2 mcg/kg/h	IV, IM	Smirivanje i smanjenje respiratornog napora	Dyce, 2022.
Butrofanol	Bolesti gornjeg dišnog sustava, kolaps dušnika	Psi IV, IM, SC 0.2 – 0.5 mg/kg Mačke IV, IM, SC 0.1 -0.4 mg/kg	IV, IM, SC	Antitusik, sedacija, smanjenje anksioznosti	RECOVER/Merck
Acepromazin	Anksiozni pacijenti	IV,IM 0.02 – 0.05 mg/kg	IV, IM	Sedativni učinak	ACVIM, 2023.
Kisik (O2)	Hipoksija	100 mg/kg/min	Sonda, tubus	Prva linija respiratorne potpore	RECOVER/Merck

ANTIDOTI

LIJEK	INDIKACIJA	DOZA	NAČIN PRIMJENE	DJELOVANJE	REF
Nalokson	Opioidna toksičnost	IV, IM, IN 0,04 mg/kg	IV, IM, IN	Opioidni antagonist	Statpearls
Flumazenil	Benzodiazepinska toksičnost	IV 0,01 mg/kg (maks. 1 mg)	IV	Benzodiazepinski antagonist	Statpearls
N-acetilcistein	Trovanje paracetamolom	IV 150 mg/kg u 1 h, nastavak prema shemi	IV	Replecija glutationa; antidot	Merck/medline
Pralidoksim (2-PAM)	Organofosfatna toksičnost	IV 25 – 30 mg/kg bolus + infuzija	IV	Reaktivacija acetilkolinesteraze	Statpearls

KARDIOVASKULARNI STIMULANSI I PARASIMPATOLITICI

LIJEK	INDIKACIJA	DOZA	NAČIN PRIMJENE	DJELOVANJE	Ref
Adrenalin	Srčani zastoј, anafilaksija	CPR = IV 0,01 – 0,02 mg/kg; Anafilaksija = IM 0,01 mg/kg	IV, IM, IO, ET	α/β -agonist, brzo djelovanje, kratko trajanje (~ 2 min)	RECOVER, 2024.
Atropin	Bradikardija, antidot	IV/IM 0,01 – 0,05 mg/kg	IV, IM, SC	Muskarinski antagonist; prelazi BBB	RECOVER, 2024.
Glikopirolat	Premedikacija, bradikardija	IV/IM 0,005 – 0,01 mg/kg	IV, IM, SC	Ne prelazi BBB; dulje djelovanje	Dyson, 2020.

STATUS EPILEPTICUS I ANTIKONVULZIVI

LIJEK	INDIKACIJA	DOZA	NAČIN PRIMJENE	DJELOVANJE	REF
Diazepam	Akutni napadaji	IV 0,25 – 1 mg/kg polako CRI (samo psi) 0.1 – 0.5 mg/kg/h	IV, rektalno	GABA-A agonist; kratko trajanje; respiratorna depresija	ACVIM, 2023.
Midazolam	Akutni napadaji	IM/IN 0,2 – 0,5 mg/kg CRI 0.2 – 0.5 mg/kg	IV, IM, IN	Pojačava učinak GABA-A receptora, antikonvulziv, sedativ i miorelaksans	Charalambous, 2021.
Fenobarbital	Održavanje konvulzija	IV 3 – 5 mg/kg <i>Loading Dose</i> , maks. 24 mg/kg	IV	Dugotrajni barbiturat, smanjuje neuralnu ekscitabilnost, sedativ i antikonvulziv	BSAVA/ACVIM
Levetiracetam	Refraktarne konvulzije	IV 40 – 60 mg/kg bolus <i>Loading Dose</i> , IV 20 – 40 mg/kg svakih 6-8h	IV	Antikonvulziv koji djeluje na SV2A proteine	Carnes, 2011.